

İQTİSADİYYATIN DAVAMLİ İNKİŞAFININ TƏMİN EDİLMƏSİNDƏ MALİYYƏ SİYASƏTİNİN ROLU: ALMANİYA TƏCRÜBƏSİ

Orman ABDİNOV

İqtisadiyyat Nazirliyi, Dayanıqlı inkişaf və sosial
siyasət şöbəsi, Dayanıqlı inkişaf məsələləri sektoru, baş məsləhətçi
orman.abdinov@yahoo.com

XÜLASƏ

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ticarət və İnkişaf Konfransının araşdırmalarına əsasən, “Dünyamızın transformasiyası: 2030 Gündəliyi”nin (*bundan sonra: 2030: Gündəliyi*) icrası istiqamətində hər il təxminən 5.4-6.4 trilyon dollar maliyyə vəsaitinin ayrılmasının vacibliyi qeyd edilir.

Bu mənada, “2030: Gündəliyi”nin icrası istiqamətində dünya ölkələri tərəfindən mütərəqqi addımlar atılmasına baxmayaraq, hələ də bu çərçivədə müəyyən məqsədlər üzrə uğurlara nail olunmamışdır. Qeyd edilən çətinliyin əsas səbəbinin məhz ölkələr tərəfindən həyata keçirilən maliyyə siyasətləri və yetərli maliyyə resurslarının çatışmazlığı ilə bağlı olduğu qənaətinə gəlinmişdir. Bununla bağlı olaraq, adıçəkilən məqalədə Almaniya hökuməti tərəfindən son vaxtlarda dayanıqlı maliyyənin inkişafı baxımından qəbul edilmiş proqram, siyasət sənədlərinə dair fəaliyyətlər tərəfimizdən tədqiq edilmişdir.

THE ROLE OF FINANCIAL POLICY IN ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ECONOMY: THE GERMANY EXPERIENCE

Orman ABDİNOV

Ministry of Economy of the Republic of Azerbaijan
Sustainable development and social policy
department, Sustainable development issues division, chief advisor
orman.abdinov@yahoo.com

ABSTRACT

The United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) has estimated that achieving the Sustainable Development Goals (SDGs)

outlined in the "Transforming our world: 2030 Agenda" (hereinafter: 2030 Agenda)" will require significant investment. According to their studies, the necessary annual funding ranges from approximately \$5.4 to \$6.4 trillion. In this regard, despite the progressive steps taken by the countries of the world in the implementation of the "2030:Agenda", success has not been yet achieved in terms of certain goals. The primary challenges in securing the necessary funding for the "2030: Agenda" are due to implemented financial policies and a lack of sufficient financial resources.

In this regard, in terms of the development of sustainable finance, the activities of the program and policy documents adopted and executed recently by the German government have been studied.

РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ПОЛИТИКИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ: ОПЫТ ГЕРМАНИИ

Орман АБДИНОВ

Министерство экономики, Отдел устойчивого
развития и социальной политики, Сектор вопросов
устойчивого развития, главный советник

orman.abdinov@yahoo.com

РЕЗЮМЕ

Согласно исследованиям Конференции Организации Объединенных Наций по торговле и развитию, для реализации программы "Преобразование нашего мира: Повестка дня на период до 2030 года" (далее: "Повестка 2030") необходимо выделять примерно 5,4-6,4 триллиона долларов ежегодно.

В этом смысле, несмотря на прогрессивные шаги, предпринимаемые странами мира в направлении выполнения "Повестки 2030", по-прежнему остаются цели, которых не удалось достичь. Основной причиной этих трудностей является политика, проводимая странами в области финансов, и нехватка достаточных финансовых ресурсов. В связи с этим в настоящей статье были исследованы программы и политические документы, принятые правительством Германии в последнее время с точки зрения развития устойчивого финансирования.

TƏHLİL

2021-ci ilin may ayında Almaniya Federal Maliyyə Nazirliyi, Almaniya Federal Ətraf Mühit, Təbiəti Mühafizə və Nüvə Təhlükəsizliyi Nazirliyi, Almaniya Federal İqtisadi Məsələlər və Enerji məsələləri Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə “Almaniyanın Dayanıqlı Maliyyə Strategiyası” qəbul edilmiş və icrasına başlanılmışdır. Belə ki, qeyd edilən strategiyanın icrası nəticəsində Almaniya gələcəkdə nəinki regionunu, o cümlədən dünyanın maliyyə mərkəzi olmağı hədəfləmişdir [6].

Məlumat üçün qeyd edək ki, üç mərhələli (özlə banklar, kooperativ institutları və əmanət bankları) sistem ilə yanaşı Almaniyanın bank sisteminin əhatə dairəsi bir neçə maliyyə institutlarının (yalnız mənfəət əldə etmək deyil, habelə dayanıqlılıq və ictimai maraqların təmin edilməsi) mövcudluğu baxımından səciyyəlidir. Bu yanaşma dayanıqlı maliyyə ilə daha sıx bağlıdır. Bundan əlavə qeyd edilməlidir ki, “KfW Group” (Kreditanstalt für Wiederaufbau) yaşıl istiqrazların buraxılışı baxımından yüksək paya malikdir. Eyni zamanda sığorta şirkətləri də bu istiqamətdə aktiv fəaliyyət göstərirlər.

ALMANIYANIN DAYANIQLI MALİYYƏ STRATEGİYASI: DAYANIQLI MALİYYƏ MƏRKƏZİ KİMİ

Almaniya hökumətinin dayanıqlılıq siyasəti “2030:Gündəliyi”nin əsasında dayanır. Almaniya hökumətinin dayanıqlı inkişaf strategiyasının kontekstində, dayanıqlı maliyyə 2030 Gündəliyinə nail olunması istiqamətində əsas vasitə rolunu oynayır. Bununla əlaqədar bildiririk ki, 2019-cu ilin 25 fevral tarixində Dayanıqlı İnkişaf üzrə Dövlət Komissiyası Almaniya hökumətinə dünyanın aparıcı maliyyə mərkəzi kimi olması və maliyyə bazarlarının inkişafı nəminə Dayanıqlı inkişaf üçün Dayanıqlı Maliyyə Strategiyasının hazırlanması istiqamətində əlavə səlahiyyət vermişdir.

Qeyd etmək olar ki, dayanıqlı maliyyəyə dair dünyada qəbul edilmiş vahid yanaşma olmadığından bu istiqamətdə bir neçə məna vardır. Dayanıqlı Maliyyəyə dayanıqlılıq kontekstində baxıldıqda Almaniya hökuməti tərəfindən adıçəkilən maliyyənin icrasının yalnız iqlim və ətraf mühit məsələləri ilə bağlı olmadığı (yaşıl maliyyə), həmçinin iqtisadi və sosial aspektlərin də (ESG yanaşması ətraf mühit, sosial və idarəçilik prinsiplərinə inteqrasiya olunmalıdır) nəzərə alınmasının vacibliyi qeyd edilir.

Dayanıqlı maliyyədə maliyyə daha çox maliyyə bazarları siyasətinin dayanıqlılığına fokuslanır. Almaniya hökumətinin nöqteyi-nəzərindən bu siyasət əsasən (bank nəzarəti, sığorta nəzarəti, pensiya fondları nəzarəti, qiymətli kağızlara nəzarət, əmlakın idarə edilməsi, səhm bazarına nəzarət, kapital bazarlarına nəzarət çərçivəsində istehlakçıların qorunması, çirkli pulların yuyulmasının qarşısının alınması) daxildir. Eyni zamanda, Almaniya hökumətində inkişaf bankları, zəmanət və zəmanlik proqramları ilə yanaşı, maliyyə bazarının iştirakçıları da (məsələn, kapital bazarlarında investor və istiqraz emitenti) bura daxildir.

Görülmüş işlərin məntiqi davamı kimi Almaniya hökuməti tərəfindən 2019-cu il 6 iyun tarixində Dayanıqlı Maliyyə üzrə Komitə yaradılmış və qeyd edilən komitədə maliyyə bazarı, real iqtisadiyyat, akademiya və vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələri təmsil olunmuşlar. Görülmüş işlərdən əlavə, Komitə bir çox maraqlı tərəflər ilə dialoqun aparılmasının stimullaşdırılması, o cümlədən dayanıqlılıq baxımından Milli və Avropa səviyyəsində qarşılıqlı dialoqun aparılması istiqamətində Almaniya hökumətinə bu çərçivədə dəstək verir.

Bununla əlaqədar olaraq bildiririk ki, Dayanıqlı Maliyyə üzrə Komitə tərəfindən 31 tövsiyə və 5 sahə üzrə təkliflər vermişdir. Belə ki: dayanıqlılıq çərçivəsinə əsaslanan tutarlı və etibarlı siyasətin inkişafı, şirkətlər tərəfindən inteqrasiya olunmuş və gələcəkyönlü hesabatlılıq, tədqiqat və sistemli biliklərin qurulması, dayanıqlılığa təsir qalmış maliyyə məhsulları, və institusional konsolidasiya [2].

Eyni zamanda qeyd etmək olar ki, Almaniya hökuməti tərəfindən artıq bir çox normativ-hüquqi akt layihələrində dayanıqlı maliyyənin inkişafı nəzərə alınmışdır. Belə ki:

➤ Avropanın dövlət əsaslı milli dəstək bankı KfW Alman maliyyə bazarında əsas tərəfdaşdır. Onun əsas məqsədlərindən biri dayanıqlılığın təşviq edilməsi və iqlim ilə bağlı fəaliyyətlərin icrasına mümkün dəstəyin göstərilməsidir. 2020-ci ildə bu çərçivədə 135 milyard dollar həcmində maliyyə vəsaiti ayrılmışdır ki, bununda təxminən 75 faizi koronavirus pandemiyasının mənfi nəticələrinin aradan qaldırılması məqsədilə istifadə edilmişdir.

➤ 2020-ci il sentyabr ayında Almaniya ilk dəfə 6.5 milyard avro məbləğində, habelə noyabr ayında isə 5 milyard avro məbləğində yaşıl istiqrazın uğurla buraxılışını təşkil etmişdir.

➤ Almaniya hökumətinin xərclərini ödəmək üçün 2017-ci ildə Almaniya hökumətinin Nüvə Çirkənlənməsinin İdarəedilməsi üzrə Fondu tərəfindən

təxminən 24 milyard avro əsas vəsaitlərdən və maliyyə gəlirlərindən istifadə edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bununla yanaşı adıçəkilən fond tərəfindən artıq ekoloji, sosial və idarəetmə (ESG) üzrə davamlılıq meyarlarını öz investisiya strategiyasına inteqrasiya edən investisiya yanaşması tətbiq edilir.

Eyni zamanda, maliyyə qərarlarının qəbul edilməsi və icrasında dayanıqlılıq problemləri Almaniya hökumətinin icra etdiyi siyasətlərdə prioritet olaraq bilinir. Belə ki, ilk addım olaraq, Almaniya hökuməti pilot layihə çərçivəsində Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin federal büdcə ilə əlaqələndirilməsi üçün mövcud variantların araşdırılması, bundan əlavə subsidiyaların dayanıqlılığa təsirinin qiymətləndirilməsi ilə subsidiya siyasətində dayanıqlılıq prinsipinin tətbiqini gücləndirməsi və sosial cəhətdən ətraf mühitə zərərli subsidiyaların ləğv edilməsi və ya onları gələcək dövrlər üçün investisiyalara yönləndirməyi məqsədini əsas hədəf olaraq seçmişdir.

Almaniya hökuməti tərəfindən ölkəni dayanıqlı maliyyə mərkəzi etmək üçün aşağıdakı beş məqsədi əsas hədəf kimi müəyyən etmişdir. Belə ki:

- Beynəlxalq və Avropa çərçivəsində dayanıqlı maliyyəni təşviq etmək;
- Fərsətləri əldə etmək, dəyişikliyi maliyyələşdirmək, dayanıqlılığın təsirini gücləndirmək;
- Maliyyə bazarının stabilliyini təmin etmək və maliyyə sahəsində risklərin idarəedilməsini inkişaf etdirmək;
- Almaniyanı dayanıqlı maliyyə mərkəzi etmək;
- Almaniya hökumətində dayanıqlı maliyyə sistemi qurmaq.

Almaniya hökuməti maliyyə sistemlərində dayanıqlılığını təşviq etmək məqsədilə inkişaf sahəsində fəaliyyətini genişləndirəcəkdir. Buda nəticədə adaptasiya olunmuş, ətraf mühit cəhətdən dayanıqlı, sosial inklüzivlik və dayanıqlı iqtisadiyyatın inkişafına təkan verəcəkdir. Belə ki:

- Məlumatlılığın artırılması və dayanıqlı maliyyə ilə bağlı bacarıqların inkişaf etdirilməsi;
- Tələb edilən maliyyə çərçivəsi və standartlarının yaradılması və onların icra edilməsi;
- İnkişaf etmiş ölkələrdə dayanıqlı özəl investisiya fondlarından istifadənin artırılması;
- Dayanıqlı maliyyə sisteminin inkişaf etdirilməsi məqsədilə qlobal əməkdaşlarla beynəlxalq əlaqələrin inkişaf etdirilməsi;

- Avropa birliyi və digər beynəlxalq təşkilatlarla (Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı) ilə əməkdaşlıq çərçivəsində inteqrə olunmuş Milli Maliyyələşdirmə Sənədi üzrə dəstəyin göstərilməsi;
- Paris İqlim Sazişinin 2.1.c bəndi çərçivəsində iqlim ilə bağlı məsələlərin reallaşdırılmasında maliyyə axınlarının cəlbinin təşviq edilməsi.

Avropa Yaşıl Müqaviləsinin məqsədlərini dəstəkləmək məqsədilə Alman hökuməti digər Avropa Birliyi ölkələri ilə dayanıqlı maliyyənin təmin edilməsi istiqamətində fəaliyyətini davam etdirəcəkdir. Bu istiqamətdə Avropa Birliyinin əsas hədəflərindən biri dayanıqlı maliyyənin məqsədlərinə nail olmaq üçün Taksonomiya üzrə qaydalara əməl edilməsidir. Bunun tətbiqi nəticəsində dayanıqlı investisiyalar üçün şəffaflıq təmin ediləcəkdir. Bu istiqamətdə qeyd edə bilərik ki, artıq razılaşma (Avropa Birliyi Yaşıl İstiqraz Standartları) əldə edilmişdir.

Qeyd edə bilərik ki, Taksonomiya dayanıqlı iqtisadi fəaliyyətlərin müəyyən edilməsi üçün texniki alət olmaqla yanaşı, eyni zamanda təsnifləndirmə sistemi kimi də qəbul edilir. Taksonomiya standartlarının alətlərindən istifadə nəticəsində investorlar iqlimə və ətraf mühitə əhəmiyyətli dərəcədə müsbət təsir göstərən layihələrə və ya iqtisadi fəaliyyətlərə investisiya yatırmaqlarını və nə dərəcədə sərmayə qoyduqlarını tez yoxlamaq üçün imkan verir. Taksonomiya şəffaflığın inkişaf etdirilməsi məqsədilə hazırlanmış meyardır. Bunu minimum standart kimi qəbul edilməsi məqsədmüvafiq hesab edilmir, belə ki, taksonomiyada tələb edilən kriteriyalara cavab verməyən iqtisadi fəaliyyətlər və investisiyalar qadağan edilməməlidir. Taksonomiyanın əsas məqsədi layihələrə ediləcək investisiyaların məhdudlaşdırılması deyil, dayanıqlı investisiyalar üzrə yeni seçimlərin təmin edilməsidir [3].

Cədvəl 1.

Taksonomiyanın İstifadəçilərinə verə biləcəyi üstünlüklər:

Maraqlı tərəflər	Potensial fayda
Banklar və Maliyyə mərkəzləri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yaşıl bank məhsullarını (borc alətləri, kreditlər, zəmanətlər) daha asan və davamlı şəkildə strukturlaşdırmaqla bilər; ✓ Yaşıl kreditlərin və yaşıl maliyyələşdirmə əməliyyatlarının effektivliyini artırmaqla bilər; ✓ Aşağı əməliyyat xərcləri ilə keyfiyyətli aktivlər üçün daha sürətli əməliyyatlara imkan verə bilər; ✓ Qeyri-müəyyənliyi və reputasiya riskini azalda bilər;

Maliyyə tənzimləyiciləri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Banklar ixtisaslı “yaşıl” şirkətlərə kredit verməyə təşviq etmək üçün hüquqi vasitəçilərə dəstək ola bilər; ✓ Maliyyə bazarı iştirakçıları üçün yeni iqlim/dayanıqlılıq hesabatlarının və açıqlamaların sayını asanlaşdırma və ya artırma bilər; ✓ Aktiv, portfel, institut və milli səviyyələrdə dayanıqlı inkişaf prioritetləri istiqamətində maliyyə axınlarının ölçülməsi mümkün ola bilər; ✓ Yaşıl yuyulmanın qarşısını almaqla, reputasiya risklərinin yaranmasının qarşısını almaq mümkün ola bilər.
İnvestorlar	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Effektiv investisiyalar üçün dayanıqlılıq meyarlarına uyğun olan imkanların müəyyən edilməsi bilər; ✓ Tənzimləyicilərin istədiyi kimi dayanıqlı investisiyaları ictimaiyyətə açıqlaya bilər; ✓ Yaşıl portfel investisiyalarına müştərilərin/benefisiarların seçimlərinə uyğun investisiya strategiyaları hazırlaya bilər;
Yaşıl/Dayanıqlı İstiqraz Emitentləri və Əlaqəli Tərəflər	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tematik istiqrazlarla uyğun gələn və daha asan maliyyələşdirilə bilən ixtisaslı fəaliyyətlərə dəstək ola bilər.
Qanun tətbiq edənlər	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Daha az sərmayə qoyuluşu tətbiq edilən sahələrin müəyyən edilməsi sayəsində maliyyə boşluğunun aradan qaldırılması mümkün ola bilər; ✓ Dayanıqlı inkişafa və milli prioritetlərə uyğun olan “yaşıl” layihələr haqqında məlumat axınının asanlaşdırılması mümkün ola bilər; ✓ Milli dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq üçün bu sahədə aktiv olan institutlara mümkün dəstəyin göstərilməsi və eyni zamanda maliyyə axınını izləmək və ölçmək üçün integrasiya olunmuş sistemlərin inkişaf etdirilməsi mümkün ola bilər.
Digər maraqlı tərəflər	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Məhsul istehsalçıları üçün tələb baxımından başlanğıc nöqtəsinin təmin edilməsi mümkün ola bilər.

Mənbə: Cədvəl Dünya Bankının 2020-ci il üzrə hazırlanmış hesabatına əsasən müəllif tərəfindən hazırlanmışdır [7].

RİSKLƏRİN İDARƏEDİLMƏSİ VƏ NƏZARƏT MEXANİZMLƏRİNİN GÜCLƏNDİRİLMƏSİ

Risqlərin idarəedilməsi və nəzarət mexanizmlərinin gücləndirilməsi istiqamətində Almaniya hökuməti mərkəzi banklar və digər nəzarətedici orqanların həyata keçirdiyi siyasətləri dəstəkləyir: riskə məruz qalmalar “yaşıl” olaraq təyin olunduqda bütövlükdə kapital tələblərini azaltmaq əvəzinə taksonomiyaya əsaslanmalıdır. Belə ki:

- Dayanıqlılıq aspektindən yanaşsaq kapital tələbləri risk-əsaslı perspektivdə baxılmalıdır. Eyni zamanda qeyd edilməlidir ki, dayanıqlılıq riskləri bu çərçivədə kapital tələblərini də artırma bilər;
- Maliyyə bazarının iştirakçıları risklərin müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi və idarə edilməsində aktiv rol oynamalıdır. Bunun nəticəsində onlar yeni əlverişli mühit yaratmalıdır (yeni göndərmə mexanizmləri, qiymətli kağızların buraxılması və stress test (riskərin idarə edilməsi)).

FEDERAL XARİCİ TİCARƏTİN MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏSİ VƏ YERLİ ZƏMANƏTLƏRİN VERİLMƏSİ

Konstitusiyaya qanununa əsasən mövcud büdcə və maliyyə məhdudiyyətləri çərçivəsində və müxtəlif maliyyələşdirmə məqsədləri nəzərə alınmaqla, iqtisadi səmərəlilik (və ya risklər) və maliyyələşdirmə üçün iqtisadi uyğunluq (imkanlar və təsirlər) qiymətləndirilərkən dayanıqlılıq aspektləri daha çox nəzərə alınmalıdır.

Buna uyğun olaraq qeyd edilməlidir ki, 2020-ci ildə Almaniya hökuməti tərəfindən yeni biznes sahələri üçün 16.7 milyard avro dəyərində ixrac kredit qarantiyası verilmiş, eyni zamanda qeyd edilən dövr ərzində bərpaolunan enerji mənbələrinə 1.1 milyard avro dəyərində dəstək verilmişdir ki, bunda 1milyard avrosu külək enerji sitansiyaları üzrə olmuşdur.

Eyni dövr ərzində Almaniya hökuməti tərəfindən investisiya qarantiyaları üzrə yeni layihələrə 0.9 milyard avro həcmində vəsait ayrılmışdır. Pandemiya olmadığı dövrlər ərzində qarantiya bankları tərəfindən 5000 kiçik və orta biznes sahələrinə hər il təxminən 1.1 milyard avro həcmi dəyərində dəstək tədbirləri həyata keçirilməsi nəticəsində startaplar inkişaf edəcəkdir.

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin 17 məqsədini maliyyə bazarlarına inteqrasiya yollarının müəyyən edilməsi və inkişafına böyük ehtiyac var.

Beləliklə, maliyyə bazarları və iştirakçıların Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin 17 məqsədini necə töhfə verə biləcəyi, müvafiq çərçivənin necə yaradıla biləcəyi və maliyyə sektorunun real iqtisadiyyatda və cəmiyyətdə baş verən köklü dəyişikliklərə necə cavab verə biləcəyi sahəsində tədqiqat və inkişaf vacib və əhəmiyyətlidir. Bu problemlərin miqyasını nəzərə alaraq, əsas diqqət orta və uzunmüddətli problemləri həll edən tədqiqat boşluqlarının aradan qaldırılmasına yönəldilməsi məqsədmüvafiq addım kimi hesab edilir.

Məlum olduğu kimi, Almaniya federal hökumət olmaqla 16 əyalətdən ibarətdir. Bunlardan Berlin, Hamburq, Bremen şəhərlər, digər 13-ü isə əyalətlər kimi xarakterizə olunur. Belə ki, Dayanıqlı maliyyənin ölkənin bütün ərazisində tətbiqinin asanlaşdırılması məqsədilə Almaniya hökuməti yerli əyalətlərlə (Länder) bu çərçivədə dialoqların aparılmasını ümummillə məsələ kimi qəbul edir. Bu mənada qeyd edə bilərik ki, Almaniya Länder regional səviyyədə kapital bazarlarında investor və tədavülçü kimi çıxış edir. Bununla bağlı qeyd edə bilərik ki, regional banklar (Landesbanken) və inkişaf institutları (Landesförderinstituten) şəklində digər iştirakçılar da var.

Eyni zamanda bildirməliyik ki, Bundesbank dayanıqlılıq mövzusu ətrafında təcrübə və fikir mübadiləsi aparmaq üçün federal hökumət və əyalətlərlə müntəzəm əlaqə saxlayır. Bu mübadilə artıq dayanıqlı maliyyə üzrə müntəzəm Federasiya-Länder görüşləri şəklində institusionallaşdırılmışdır. Bununla bağlı qeyd etməliyik ki, dünyanın aparıcı maliyyə mərkəzi olmaq virtual olaraq Alman maliyyə sisteminə əhəmiyyətli rol oynayan Länderin, yerli cəmiyyətlərin, xüsusilə dövlət-özəl maliyyə şirkətlərinin dəstəyi olmasa qeyri mümkün hesab edilir. Bu mənada Alman hökuməti Länder və yerli cəmiyyətlərə dayanıqlılıq və maliyyələşmə sahəsində texniki məsləhətlərin verilməsi istiqamətində dəstəyin göstərilməsi niyyətində olduğunu bildirmişdir.

NƏTİCƏ

Müəyyən olunmuş məqsədlərə nail olmaq və müvafiq addımların atılması məqsədilə Alman hökumətindəki mövcud strukturun daha yaxşı şəkildə əlaqələndirilməsi lazımdır. Bu mənada qeyd edə bilərik ki, səmərəli institutlaşma siyasətinin aparılması dayanıqlı maliyyənin icrasına öz töhfəsini verəcək və onun mövqeyini Almaniya hökuməti daxilində gücləndirəcəkdir [4].

Eyni zamanda qeyd edə bilərik ki, görülmüş işlərin nəticəsində

“Dayanıqlılıq Hesabatı: 2023”-də əks edilən məlumatlara əsasən, Dayanıqlı inkişafa nail olunmasında əldə edilən nəticələr barədə göstəricilərdə Almaniya 83.4 bal ilə dünya ölkələri arasında 166 ölkə arasında 4-cü yerdə qərarlaşmışdır [5].

ƏDƏBİYYAT

1. <https://unctad.org/sdg-costing/about>;
2. <https://www.greenfinanceplatform.org/policies-and-regulations/sustainable-finance-committee-federal-government>;
3. <chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpglclefndmkaj/https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/assets/documents/Taxonomy%20User%20Guide.pdf>;
4. https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Standardartikel/Press_Room/Publications/Brochures/sustainable-finance-strategy.pdf?__blob=publicationFile&v=8;
5. <chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpglclefndmkaj/https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2023/sustainable-development-report-2023.pdf>;
6. German Sustainable Finance Strategy, 2021;
(chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpglclefndmkaj/https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Standardartikel/Press_Room/Publications/Brochures/sustainable-finance-strategy.pdf?__blob=publicationFile&v=7)
7. World Bank, Developing a National Green Taxonomy: A World Bank Guide, 2020;15.